

O b s a h

1.	Úvod, základní pojetí a východiska	8
2.	Typy problémové mládeže z hlediska kasuistické analýzy	13
2.1.	Disharmonická osobnost	14
2.1.1.	Disharmonická osobnost s etickými poruchami na bázi převážně vrozených faktorů	16
2.1.2.	Disharmonická osobnost na bázi vývojových zákonitostí, mozkových příhod, dyslexie atd.	21
2.1.3.	Disharmonická osobnost na bázi převážně exogenních faktorů	25
2.2.	Mentální retardace	29
2.2.1.	Typ sociálně přizpůsobivý	30
2.2.1.1.	Neprospěch v teoretických předmětech	31
2.2.1.2.	Neprospěch v dílenské praxi	33
2.2.2.	Typ sociálně nepřizpůsobivý	36
2.3.	Neprospěch u mladistvých s normální inteligencí	38
2.3.1.	Případy s normální inteligencí, ale relativně nižší, než by odpovídalo požadavkům	39
2.3.2.	Případy neprospěchu u normální inteligence odpovídající požadavkům	43
2.3.3.	Případy neprospěchu s nadprůměrnou inteligencí a současně disharmonickou osobností	45
2.4.	Šikanování a šikanující	47
2.4.1.	Šikanování u rozporu mezi inteligenční úrovní a požadavky	50
2.4.1.1.	Šikanování u normální inteligence, ale relativně vyšší, než by odpovídalo požadavkům	50
2.4.1.2.	Šikanování u případů s nižší inteligencí, než by odpovídalo požadavkům	53
2.4.2.	Šikanování u případů se zvláštními rysy osobnosti, tělesnými nápadnostmi apod.	55
2.4.3.	Shrnutí základních podmínek šikanování a jiné formy	57
2.5.	Motorika	58
2.5.1.	Poruchy jemné motoriky	61

2.5.1.1.	Poruchy jemné motoriky u případů s průměrnou inteligencí	61
2.5.1.2.	Poruchy jemné motoriky u případů s lehkou mentální retardací	63
2.5.2.	Extrémy u rychlosti pohybů (tempo)	64
2.5.2.1.	Vysoká rychlost pohybů (rychlé tempo)	64
2.5.2.2.	Nízká rychlost pohybů (pomalé tempo)	67
2.6.	Neuroticismus	70
2.7.	Sebevražda	79
2.8.	Sexuální problémy	87
2.8.1.	Předčasná známost	87
2.8.2.	Pubertální sexuální projevy	92
2.8.3.	Duševní traumatizace v důsledku sexuálních příhod	94
2.8.4.	Výpovědi mladistvých o sexuálních deliktech na nich páchaných	95
2.8.5.	Otrávení a okradení cizince	96
2.9.	Mozkové příhody	98
2.9.1.	Poškození mozku kolem porodu	99
2.9.2.	Poškození mozku později v životě	102
2.9.3.	Suspektní prenatální mozkové příhody	109
2.9.4.	Lehká mozková dysfunkce (LMD)	112
2.10.	Řečové poruchy	116
2.10.1.	Dyslalie a rinolalie	117
2.10.2.	Dyslexie	120
2.10.3.	Koktavost (balbuties, dysfemie)	124
2.11.	Levorukost a zkřížená laterálita	126
2.12.	Endokrinnologické poruchy a psychika	130
2.13.	Problémy v graviditě a psychika	135
2.14.	Nedostatky ve školní a internátní výchově	137
2.15.	Poruchy v rodinné výchově	146

2.16.	Několik teoretických úvah z kasuistické části	160
2.16.1.	Problémy rozdělení do kategorií poruch a nedostatků	161
2.16.2.	Rozsah a obsah kauzálních struktur	162
2.16.3.	Faktor dominance kauzálních struktur	163
2.16.4.	Modely kauzálních struktur a diagnostické modely	164
2.16.5.	Systémový přístup při diagnostikování	166
2.16.6.	Význam kasuistiky pro vědu a praxi	169
3.	Typy problémové mládeže z hlediska statistické analýzy	171
3.1.	Základní frekvence znaků a symptomů	172
3.2.	Důvody vyšetření a anamnestické údaje	186
3.3.	Informační váha znaků a symptomů	187
3.4.	Korelace mezi základními nedostatky a dalšími znaky zjištěnými v kasuistikách	191
3.4.1.	Korelace u poruch chování a disharmonické osobnosti	192
3.4.2.	Korelace u mentální retardace	198
3.4.3.	Korelace u školního neprospěchu	201
3.4.4.	Korelace u šikanovaných a šikanujících	203
3.4.5.	Korelace u poruch jemné motoriky	210
3.4.6.	Korelace u tempa v motorické oblasti	213
3.4.6.1.	Korelace u rychlého tempa	213
3.4.6.2.	Korelace u pomalého tempa	215
3.4.7.	Korelace u neuroticismu	218
3.4.8.	Korelace u pokusu o sebevraždu	221
3.4.9.	Korelace u sexuálních problémů	223
3.4.10.	Korelace u mozkových příhod	226
3.4.11.	Korelace u řečových poruch	229
3.4.12.	Korelace u levorukosti	232
3.4.13.	Korelace u zkřížené laterality	234
3.4.14.	Korelace u nedostatků ve školní a internátní výchově	236
3.4.15.	Korelace u poruch v rodinné výchově	238
4.	Typy problémové mládeže z hlediska postupného diferencování znaků (modely)	241

4.1.	Diagnostické a typologické algoritmy u problémové mládeže	243
4.1.1.	Diagnostické a typologické algoritmy ve formě diagnostického klíče	245
4.1.2.	Diagnostický klíč pro mládež neprospívající a s poruchami chování	265
4.1.3.	Princip diagnostikování pomocí výpočetní techniky	274
4.2.	Základní vrstvy osobnosti u problémové mládeže	277
4.3.	Kategorizace problémové mládeže podle běžných diagnóz	280
5.	Typy problémové mládeže z hlediska přiřazování ke komplexům znaků	283
5.1.	Ukázka diagnostických tabulek pro žáky základní školy	284
5.2.	Modely souvislosti mezi projevy chování a jejich kauzálními strukturami	291
6.	Problémová mládež, inteligence a školy	315
7.	Pracovní zařazení a uplatnění v životě	322
7.1.	Modely z hlediska základních faktorů podmiňujících zařazení do povolání a uplatnění v životě	324
7.2.	Modely z hlediska analýzy našich případů pro volbu povolání a uplatnění v životě	331
7.2.1.	Typy u disharmonické osobnosti se zaměřením na povolání a životní uplatnění	334
7.2.1.1.	Disharmonická osobnost s etickými poruchami na bázi převážně endogenních faktorů	334
7.2.1.1.1.	S nadprůměrnou inteligencí	337
7.2.1.1.2.	S průměrnou inteligencí	340
7.2.1.1.3.	S podprůměrnou inteligencí	343
7.2.1.1.4.	S lehkou mentální retardací	347
7.2.1.2.	Disharmonická osobnost na bázi vývojových zákonitostí, mozkových příhod, dyslexie apod.	349
7.2.1.3.	Disharmonická osobnost na bázi převážně exogenních faktorů	353
7.2.2.	Mentální retardace	355
7.2.3.	Neprospěch u mladistvých s normální inteligencí	359

7.2.4.	Nedostatky v jemné motorice	362
7.2.5.	Nedostatky v tempu	363
7.2.6.	Neuroticismus	364
7.2.7.	Některé další nedostatky a poruchy	366
8.	Výchovné a psychologické možnosti	371
8.1.	Základní pojmy, zdroje poznatků, efektivnost, modely, pedagogova osobnost	371
8.2.	Vývojové zvláštnosti mladistvých a výchova	375
8.3.	Kritické výchovné faktory u problémové mládeže a jejich základní mechanismus	397
8.4.	Seberealizace	407
8.5.	Kritické faktory v rodinné výchově	414
8.6.	Kritické faktory ve školní a internátní výchově	434
9.	Mladiství a filozofie	444
	Doslov	454
	Literatura	455